

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
8 iulie 2025

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maghiară maternă (30 de puncte)

1. A mese szereplőinek megnevezése – 1 pont. Helyes válasz: Rutoldó és Tupakka. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
A köztük lévő viszony megnevezése – 1 pont. Lehetséges válasz: Rutoldót bosszantja Tupakka jókedve. Bármely a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.
1 pont + 1 pont = **2 pont**
2. Szövegtömörítés. Érvényes, kifejtett válasz a szövegterjedelem betartásával – 4 pont, részben érvényes/ részben kifejtett válasz/ a szövegterjedelem be nem tartása – 2 pont. Lehetséges válasz: Rutoldót zavarta, hogy Tupakkának mindig jó kedve van, ezért elhatározta, hogy felbosszantja. Egy kavicsból óriási csomagot készített, és elküldte Tupakkának. Tupakka türelmesen kibontotta a csomagot, és a benne talált magot ette. A magból hamarosan egy égiszű fa nőtt ki. Bármely a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.
2 pont/4 pont
3. Nyelvi elemek értelmezése. Lehetséges válasz: *vérlázító* = felháborító/bosszantó/rettenetes, *szakadtlan* = egyfolytában/állandóan. Mindkét helyes szinonima egyenként 1 pontot ér. Bármely, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér. 1 pont + 1 pont = **2 pont**
4. Nyelvi ismeretek működtetése. Mindkét helyesen szótagolt szó egyenként 1 pontot ér. Helyes válaszok: *be-le-hup-pan-tot-ta*, *a-lu-mí-ni-um-dró-tot*. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
1 pont + 1 pont = **2 pont**
5. Nyelvi ismeretek működtetése. Szavak toldalékolása, az illeszkedés törvényei. Helyes válasz: *Nagyszederfával*, *Nagyszederfához*. Mindkét helyes toldalékolás 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
A kapcsolódó hangtani törvény megfogalmazása (A magas hangrendű szavakhoz a toldalékok magas hangrendű formája járul, a mély hangrendű szavakhoz pedig a toldalékok mély hangrendű alakja illeszkedik. A vegyes hangrendű szavak gyakran mély hangrendű toldalékot kapnak. Az összetett szavakhoz járuló toldalékok magánhangzója mindig az utótag hangrendjéhez igazodik. A háromalakú toldalékok magas hangrendű alakjai ajakműködés tekintetében is igazodnak a szó magánhangzójához. Ha a szó több szótagból áll, ez az igazodás az utolsó szótag magánhangzóját követi.) 1 pontot ér. Bármely helyes megfogalmazás 1 pontot ér.
(1 pont x 2 toldalékolás) + 1 pont (törvény megfogalmazása) = **3 pont**
6. Nyelvi ismeretek működtetése. Két különböző modalitású/ különböző beszédshándékot megfogalmazó mondat (kérdés, felkiáltás) kiírása egyenként 1 pontot ér.
1 pont x 2 mondat = **2 pont**
7. Nyelvi ismeretek működtetése. Szövegtranszformáció a beszédshándék megváltoztatásával, mondatok modalitása. Mindhárom átalakítás egyenként 1 pontot ér. Lehetséges válaszok: a. *És már vitte is a postára?* b. *És már vitte is a postára!* c. *Bárcsak már vinné is a postára!* Bármely, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.
1 pont x 3 mondat = **3 pont**

8. Nyelvi ismeretek működtetése. Mindkét kiegészítés egyenként *1 pontot* ér. Lehetséges válaszok: a. Tupakka aznap nem akart szétdurranni. b. A boldog Tupakka nem akart szétdurranni. Bármely a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.

1 pont x 2 mondat = **2 pont**

9. A népmese és a műmese közötti 4 különbség bemutatása (a *népmese*: írója ismeretlen, szájhagyomán útján terjedt, később jegyezték le, szövege változó, szerkezete egyszerű, a tér és az idő nem konkrét, nyelvezte egyszerű, a főhős konkrét céllal indul útnak stb.; a *műmese*: írója ismert, írásban terjedt, szövege állandó, szerkezete bonyolult, a tér és az idő konkrét, nyelvezte metaforikus a főhős jellege komplexebb, valamilyen belső hiány indítja útnak, stb.) egyenként *2 pontot* ér, a szövegterjedelem betartása *1 pont*, nyelvhelyesség *1 pont*.

(4 x 2 pont) + 1 pont + 1 pont = **10 pont**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

1. câte 2 puncte pentru alcătuirea corectă a unui enunț cu fiecare dintre cele două paronime date (de exemplu: *El este **abil** în folosirea aparatului. / A fost **agil** în timp ce lucra.*) **2x2p=4 puncte**

2. câte 1 punct pentru transcrierea corectă, din textul dat, a oricăror două cuvinte derivate (de exemplu: *apăsătoare, împrejurimi, fetiță, frățior* etc.) **2x1p=2 puncte**

3. câte 2 puncte pentru precizarea fiecărei părți de vorbire pentru cele două cuvinte date, astfel: *acasă* – adverb, *ți* – pronume **2x2p=4 puncte**

4. – câte 1 punct pentru transcrierea fiecăruia dintre cele două substantive din propoziția dată, astfel: *(pe) cer și nori* **2x1p=2 puncte**

- câte 1 punct pentru menționarea funcției sintactice a fiecăruia dintre cele două substantive scrise din propoziția dată, astfel: *(pe) cer* – circumstanțial, *nori* – subiect **2x1p=2 puncte**

5. scrierea, din fragmentul dat, a oricărei propoziții secundare (de exemplu: *ca să mai colinde prin împrejurimi / după cum obișnuia uneori / să izbucnească furtună* etc.) **1 punct**

6. *Conținut* – 10 puncte

- câte 1 punct pentru precizarea oricăror două trăsături ale *genului epic*, existente în *textul literar în proză* selectat (de exemplu: *acțiune structurată pe momentele subiectului, personaje, repere spațio-temporale, narator* etc.) **2x1p=2 puncte**

- câte 3 puncte pentru prezentarea detaliată a fiecăreia dintre cele două trăsături ale *genului epic* precizate, valorificând opera literară în proză aleasă **2x3p=6 puncte**

Pentru fiecare trăsătură prezentată, punctele se acordă după cum urmează:

- *prezentare adecvată și detaliată, cu valorificarea corespunzătoare a conținutului operei literare alese* – 3p.
- *prezentare adecvată, fără valorificarea corespunzătoare a conținutului operei literare alese* – 2p.
- *prezentare superficială, schematică, ezitantă, fără valorificarea conținutului operei literare alese* – 1p.

- susținerea unei opinii referitoare la mesajul *textului literar în proză* selectat **2 puncte**

- exprimarea unei opinii pertinente, cu susținere argumentată și adecvată – 2p.
- exprimarea unei opinii pertinente, dar cu susținere superficială, schematică – 1p.

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare **1 punct**

- abilități de analiză și de argumentare **1 punct**

- ortografie, punctuație **1 punct**

- așezare în pagină și lizibilitate **1 punct**

- încadrare în limita de spațiu indicată **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maghiară maternă în învățământul preșcolar

(15 puncte)

Az értekezés elbírálásának szempontjai:

- a visszamesélés körülményeinek megteremtése **4 pont**
- módszereinek, eljárásainak, eszközeinek bemutatása **4 pont**
- a tevékenység didaktikai mozzanatainak leírása **4 pont**

Logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása **3 pont**

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

- câte 2 puncte pentru menționarea oricăror trei dintre etapele activității precizate **3x2p=6 puncte**

- câte 3 puncte pentru descrierea fiecăreia dintre cele trei etape menționate **3x3p=9 puncte**

Pentru fiecare etapă descrisă, punctele se acordă după cum urmează:

- *descriere adecvată și nuanțată, cu referire la domeniul experiențial, la nivelul de studiu și la tema anuală de studiu precizate – 3p.*
- *descriere corectă din punct de vedere teoretic, însă fără referire la domeniul experiențial, la nivelul de studiu sau la tema anuală de studiu precizate – 2p.*
- *descriere superficială, ezitantă – 1p.*